

Šolske stvari.

Učilni načrt za nedeljske in prazniške glavne šole.

(Dalje.)

Učilni načrt

za II. razred nedeljske in prazniške glavne šole.

1. Kršanski nauk se ponavlja v tem razredu združeno z drugimi tremi razredi po velikem katekizmu.

Vsako nedeljo in vsak praznik eno uro popoldne.

2. Branje. Razumljivo, ogledajoče in urno branje sledečih reči:

(Nadaljevanje „umnega kmetovanja in gospodarstva.“)

II. Del.

Prvi člen. O živinoreji sploh.

§. 1. Živina je kmetii potrebna. — §. 2. Lepa in dobra živina. — §. 3. Plemena živali in reja. — §. 4. Ljubezen do žival. — §. 5. O boleznih živinskih.

Drugi člen. O živinoreji mnogih plemen posebej.

§. 6. Goveda. — §. 7. Konji. — §. 8. Ovce. — §. 9. Kozé. — §. 10. Svinje. — §. 11. Kuretina. — §. 12. Čbele. — §. 13. Sviloprejke ali svilni črviči.

III. Del.

O sadjoreji.

Prvi člen. O sadjoreji sploh.

§. 1. Kaj je sadjoreja? — §. 2. Divje, domače, ptuje, požlahnjeno in ne požlahnjeno sadje. — §. 3. Kako se dajo sadne drevesa zarediti in pomnožiti. — §. 4. O žlahnjem sadnih dreves. — §. 5. O oskrbovanji požlahnjenih in nepožlahnjenih sadnih dreves. — §. 6. Lega sadnega vrta. — §. 7. Od bolezni sadnega drevja. — §. 8. Kako je z zrelim sadjem ravnati in kako ga v korist obračati.

Drugi člen. O mnogih sadnih plemenih posebej.

§. 9. Razno domače sadje. — §. 10. Od jabelk. — §. 11. Od hrušek. — §. 12. Od češenj. — §. 13. Od češpelj ali sliv. — §. 14. Od breskev in aprikoz ali marelic. — §. 15. Od orehov, kostanja, nešpelj in skuršev. — §. 16. Od vinske trte, grojzdja in vina. — §. 17. Od rudečih žlahnih molin, od ribeza itd. — §. 18. Od murbe.

IV. Del.

O gojzdstvu.

Prvi člen. O gojzdstvu sploh.

§. 1. Današnji stan gojzdov. — §. 2. Kako se dajo gojzde v boljši stan djati. — §. 3. O pomnoženju gojzdnega lesa. — §. 4. Kakošne drevesa so najboljši v gojzdi. — §. 5. Kako les raste. — §. 6. Kako se naj gojzde oskrbujejo. — §. 7. Kaj gojzde poškodeje. — §. 8. Kako dolgo drevesa rastejo, kako se leta poznajo, kdaj, ktere in kako so sekati? — §. 9. Lastnosti raznega lesa. — §. 10. Kako se dá vrednost gojzdov ceniti? — §. 11. Naprava lesa. — §. 12. Hranitev lesa. — §. 13. Raba lesa.

Drugi člen. O lesovji sploh. Razdelek lesa.

§. 14. Bodckovci. — §. 15. Listovci.

Pristavek o gospodarstvu. §. 1. Kaj je gospodarstvo in kaj obsega? — §. 2. Od potrebne umevnosti v gospodarstvu. — §. 3. Od premoženja in prihodkov. — §. 4. Opravila na kmetii po mescih. — §. 5. Dnevni red umnega in dobrega gospodarja.

Dodatek. *Popis kranjske dežele, kar v kmetijstvo sega.*

Opazka. Kjer ni vina, murb, sviloprejk ali sadja, bi morda koristil kratek slovenski poduk o „rudarstvu.“
Vsako nedeljo in vsak praznik eno uro.

3. Spisje. Kakor v prvem razredu, samo da se tudi nemško spisje pridruži. — Vrh tega se učence in učenke gospodarstvene bukve slovenski voditi.

Vsako drugo nedeljo (ali praznik) $\frac{1}{2}$ ure, in to tako, da druge $\frac{1}{2}$ ure sledi številkanje.

4. Številkanje. Ponavljanje 3. in 4. oddelka rajtanja na pamet in četiri rajtbe z mnogoimnimi številkami. Vse po slovenski.

Vsako drugo nedeljo (ali praznik) druge $\frac{1}{2}$ ure, ko se že poprej $\frac{1}{2}$ ure spisje učí.

5. Risanje. Od 8. do 15. predloge po Lovretu Schön-u. Drugo vse kakor v prvem razredu.

Vsako drugo nedeljo (ali praznik) 1 uro.

6. Petje. Ponavljanje si prisvojljenih cerkvenih pa tudi drugih narodnih pesem.

Vsakrat $\frac{1}{4}$ ure pred šolo.

7. Žensko obrtništvo. Kakor za prvi razred.

Po pravi dveurni šoli vselej eno uro.

Opazka. V ta razred se jemljejo učenci in učenke, ki so 1. razred nedeljske šole dobro dokončali, in taki, ki so 3. razred vsakdanje šole tako dovršili, to je, da so prvi red dobili. Predpisani šolski 6letni obisk in primerno starost od 12 let mora vsak dokazati.

Ako bi pa tudi učenci in učenke po dokončanem 4. in 3. razredu želeli zavolj tečnega poduka v prvi razred stopiti, se jim more to dovoliti.

Učilne in pomočne bukve ostanejo zarad vkupnega natisa ravno tiste kakor v 1. razredu. Samo sadjorejna in svilorejna šola se jim ima še pridružiti.

Pregled učilnih ur.

1. Nedelja ali praznik. 1. ura: Branje, 2. ura: $\frac{1}{2}$ spisje, $\frac{1}{2}$ številkanje, 3. ura: žensko obrtništvo.

2. Nedelja ali praznik. 1. ura: Branje, 2. ura: risanje, 3. ura: žensko obrtništvo.

Popoldne. Za vse skupaj vsako nedeljo in praznik 1 uro kršanski nauk.

Novi časniki!

„Ost und West“ bo po oklicu, ki ga je ravnokar razposlal sedanji izdatelj in odgovorni vrednik gospod Aleksander Sandić, 4. dne prihodnjega mesca julija na Dunaji zopet izhajati začel kot tedenski list. Program mu ostane kakor je bil: zagovarjal bo možato na vsako stran ustavno pravo in ravnopravnost vseh avstrijskih narodov. Da avstrijski Slovani imajo tudi v glavnem mestu cesarstva časnik, ki je zastopnik njih pravic, je dosti očitna potreba; ta potreba se je kazala prav očitno pretekli čas, ko je nehal ta edini mednarodni avstrijski list. Ne potrebuje tedaj še posebnega priporočila. Izhajal bo vsaki teden enkrat; cena mu je za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold. 20 kr., za 3 mesce 2 gold. 60 krajc. Naročnina se pošilja franko na „Administration von „Ost und West“ in Wien, Alservorstadt, Wickenburggasse Nr. 26 neu.“

„Drau-Post“ se imenuje novi nemški časnik, kteri bo vsaki teden dvakrat začel izhajati 1. julija v Celovcu in je posebno namenjen političnemu in socialnemu napredku notranje Avstrije; zato pravi, da bo pravičen nemškemu in slovenskemu narodu. Izdatelj in odgovorni vrednik mu bo gospod Schleichert v Celovcu, cena po pošti za kvatre 2 gold. 30 kr., za pol leta 4 gold. 50 kr.

Prislovce istrske in drugi izreki, običaji in vraže.

Nabral Jak. Volčič.

Nos uživa a zubi priziraju. (Kadar lačen gleda druge jesti.)